

BARNKONVENTIONEN I KORTHET

1. Varje människa under 18 år räknas som barn.
2. Barnets rättigheter gäller alla barn. Inget barn får diskrimineras på grund av barnets eller dess föräldrars egenskaper, åsikter eller ursprung.
3. Vid alla beslut som rör ett barn ska barnets bästa prioriteras.
4. Staterna ska förverkliga de rättigheter som fastställs i barnkonventionen.
5. Staterna ska respektera föräldrars och andra vårdnadshavares ansvar, rättigheter och skyldigheter i anslutning till barnets fostran.
6. Varje barn har rätt till livet. Staterna ska trygga bästa möjliga förutsättningar för att barnet ska överleva och utvecklas i egen takt.
7. Barnet ska registreras omedelbart efter födseln. Barnet har från födseln rätt till ett namn och ett medborgarskap. Barnet har rätt att veta vilka föräldrarna är och att i första hand bli vårdad av dem.
8. Ett barn har rätt att behålla sin identitet, sitt medborgarskap, sitt namn och sina släkterelationer.
9. Ett barn har grundläggande rätt att leva tillsammans med sina föräldrar, förutsatt att han/ hon har det bra och tryggt med dem. Ett barn som inte bor med sina föräldrar har rätt att träffa och hålla regelbunden kontakt med båda föräldrarna. Ifall det inte är bra för barnet att träffa föräldrarna kan man hindra umgänge.
10. Om barnet och dess föräldrar har kommit att bo i olika länder, är det statens plikt att i positiv anda och utan dröjsmål behandla en ansökan om familjeåterförening.
11. Staten ska hindra olovligt bortförande av ett barn från ett land till ett annat.
12. Barnet har rätt att fritt uttrycka egna åsikter i alla frågor som rör honom/henne. Barnets åsikter ska beaktas med hänsyn till dess ålder och mognadsgrad.
13. Barn har rätt att uttrycka sina egna åsikter, förutsatt att de inte kränker andras rättigheter. Barn har rätt att få information.
14. Barnet har rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet. Den vägledning föräldrarna ger barnet i detta sammanhang ska respekteras.
15. Barnet har rätt att bli medlem i föreningar och verka i dem.
16. Barnet har rätt till privatliv, hemfrid och brevhemlighet. Barnets heder eller anseende får inte kränkas.
17. Barnet har rätt att via t.ex. tv, radio och tidningar få tillgång till information. Staten är skyldig att uppmuntra massmedierna att producera sådant material som stöder barnets utveckling och välfärd. Barn ska skyddas mot information och material som kan ha skadlig inverkan på barnet.
18. Föräldrarna har det primära och gemensamma ansvaret för barnets fostran och utveckling för barnets bästa. Staten bör stöda föräldrarna i sin uppgift.
19. Barnet ska skyddas mot alla former av våld, försummelse och utnyttjande.
20. Ett barn som inte kan bo med sin familj har rätt till särskilt skydd och stöd. I sådana fall ska man beakta kontinuiteten i barnets fostran, och ta hänsyn till barnets etniska, religiösa och språkliga bakgrund.
21. Adoption kan komma i fråga om det ur barnets synvinkel är det bästa alternativet.
22. Staten bör skydda flyktingbarn och se till att deras rättigheter, som är antecknade i denna konvention, förverkligas.
23. Handikappade barns specialbehov bör beaktas och barnet bör få leva ett fullt och gott liv.
24. Ett barn har rätt till bästa möjliga hälsa och till den hälso- och sjukvård han/hon behöver.
25. Ett barn som placerats utanför sitt födelsehem har rätt till regelbunden översyn av grunderna för sin omvårdnad och placering.
26. Ett barn har rätt till social trygghet.
27. Ett barn har rätt till den levnadsstandard som behövs för dess fysiska, psykiska, andliga, moraliska och sociala utveckling.
28. Ett barn har rätt till kostnadsfri grundläggande utbildning. Staten ska främja utbildning och studiehandledning på andra stadiet samt förebygga avbrott i studierna.
29. Utbildningen ska utveckla barnets individuella färdigheter, dess respekt för de mänskliga rättigheterna och för barnets egen, föräldrarnas och andras kultur samt dess tolerans.
30. Ett barn som tillhör en minoritet eller urbefolkning har rätt till sin egen kultur, religion och sitt eget språk.
31. Ett barn har rätt till vila, lek och fritid, och till att delta i konst- och kulturaktiviteter.
32. Ett barn får inte utföra arbete som kan hindra dess utbildning eller äventyra dess hälsa och utveckling.
33. Ett barn ska skyddas från narkotika.
34. Ett barn ska skyddas mot alla former av sexuellt utnyttjande.
35. Staterna ska förhindra handel med barn. Artiklar 34 och 35: se tilläggsprotokoll angående barnhandel, barnprostitution och barnpornografi
36. Ett barn ska skyddas mot alla former av utnyttjande.
37. Inget barn får utsättas för tortyr eller annan grym eller förnedrande bestraffning. Att fängsla ett barn får endast användas som en sista utväg, och även då ska man behandla barnet mänskligt och ta i beaktande barnets ålder.
38. En person under 18 år får inte värvas till armén och inte heller delta i krigföring. Vid väpnade konflikter ska barn skyddas. Artikel 38: se tilläggsprotokoll om barns deltagande i väpnade konflikter
39. Ett barn som utsatts för någon form av utnyttjande bör få hjälp till rehabilitering och social återanpassning.
40. Om ett barn brutit mot lagen eller misstänks ha gjort det ska barnets människovärde respekteras och barnets ålder tas i beaktande.
41. Ifall en stats nationella lagstiftning garanterar ett barn större rättigheter än vad barnkonventionen gör, ska de nationella lagarna följas.
42. Staten bör se till att alla medborgare är medvetna om barnets rättigheter.
43. FN:s kommitté för barnets rättigheter övervakar att denna konvention följs.
44. Staterna är skyldiga att regelbundet rapportera om förverkligandet av barnets rättigheter.
45. Specialorganisationerna, UNICEF och andra FN-organ är berättigade och skyldiga att evaluera och främja förverkligandet av konventionens artiklar.
- 46.–54. Dessa artiklar behandlar beslut om ratificering av och ändringar i konventionen samt konventionens övriga giltighet.